

מצגת לוועדת הכספים

סטנלי פישר, נגיד בנק ישראל

7 בדצמבר 2011

נושאים

- מצב המשק העולמי (בעיקר אירופה)
- השלכות ההאטה בצמיחה העולמית על המשק הישראלי
- המדיניות הנדרשת

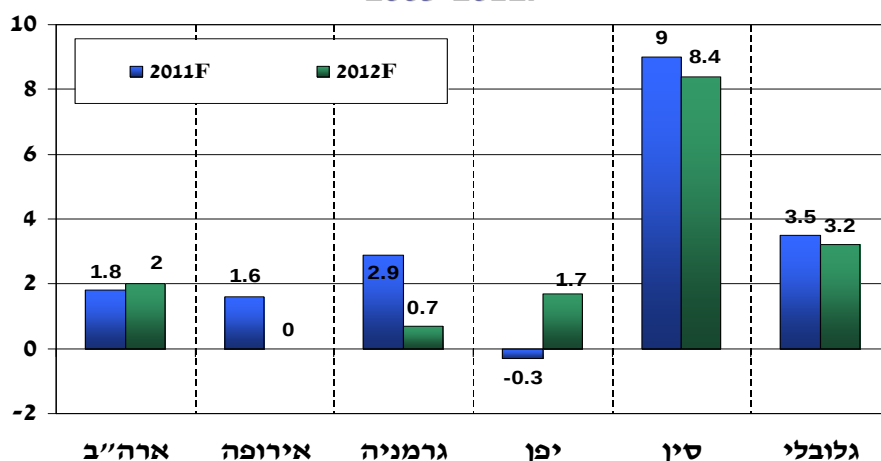
שורה תחתונה

המשק הישראלי במצב מקרו-כלכלי יחסית טוב, ועם יותר דרגות חופש למדיניות בהשוואה למדינות אחרות.

אם נשכיל להבין את המצב במשק העולמי ואת הסיכונים הנובעים ממצב זה, ואם ננהג באופן אחראי (הן הסקטור הפרטי והן הציבורי), נוכל להתמודד בהצלחה עם הסיכונים העומדים לפנינו.

3

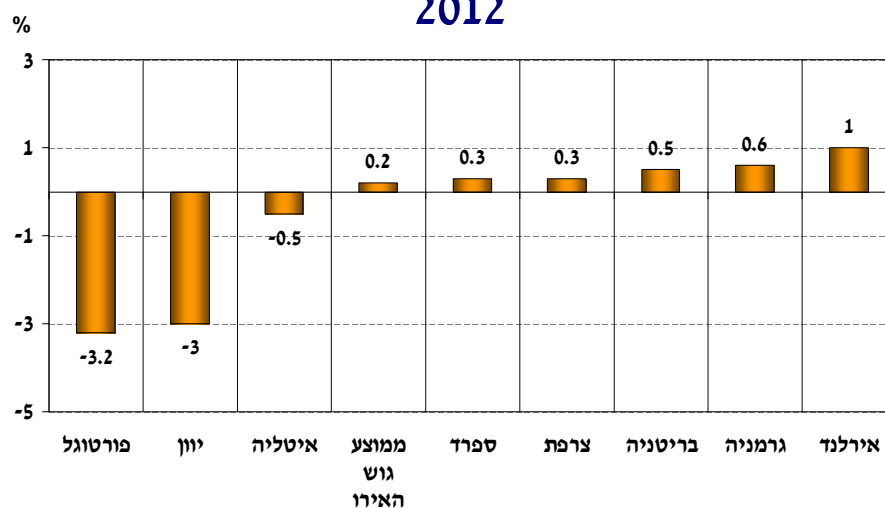
תחזיות צמיחה- ממוצע בתי השקעות* 2009-2012F

ממוצע 7 בתי השקעות

* תחזיות מחודש נובמבר.

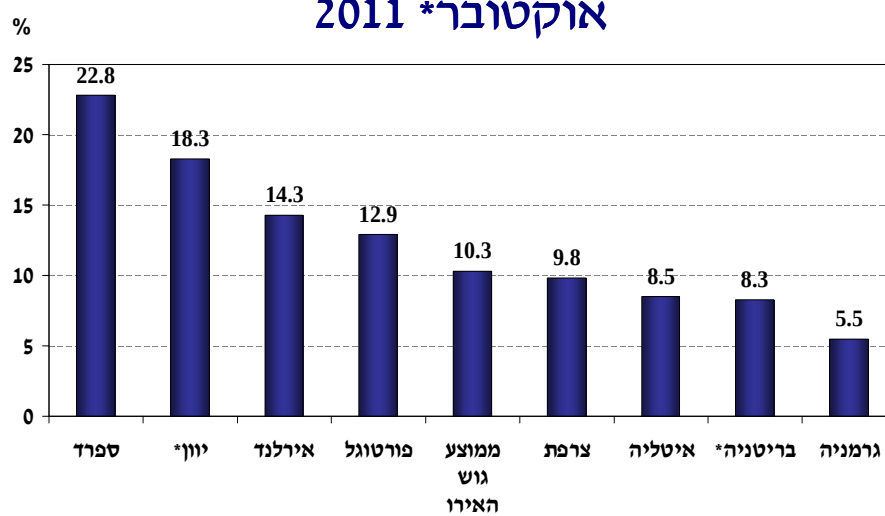
תחזית הצמיחה : אירופה 2012

5

מקור: OECD Economic Outlook 90, November 2011

האבטלה במדינות אירופה אוקטובר* 2011

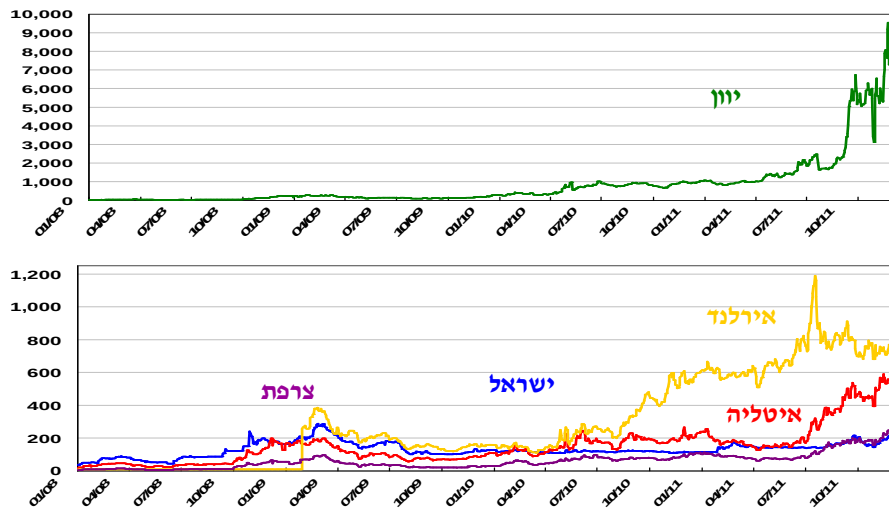

* נתוני יוני ובריטניה לחודש אוגוסט.

מקור: EUROSTAT

6

מירווחי ה- CDS במדינות שונות ינואר 2008 עד דצמבר 2011

המקור: Bloomberg

גוש האירו

- השאלה המרכזית: מה יקרה בגוש האירו, ומה יהיו ההשלכות לאירופה והעולם, כולל אותנו.
- שני תרחישים:
 1. כתוצאה ממאמצים הירואיים, גוש האירו שורד בהרכב הנוכחי, כולל יוון.
 - דורש קבלת החלטות קשות על ידי ממשלות הגוש וה-ECB.
 - לאחרונה יש סימנים יותר אופטימיים.
 2. הממשלות המובילות באירופה לא מצליחות לקבל החלטות בזמן, וכחות השוק גורמים להתחלת התפוררות הגוש.
 - לא ברור איך תהליך כזה יתפתח.

מה זאת אומרת?

■ בעת, רמת אי הוודאות לגבי המשק האירופאי והמשק העולמי
מאד גבוהה: גורם שלילי לצמיחה, שכבר משפיע על היצוא
הישראלי.

■ אם ניכנס לתרחיש השני, רמת אי הוודאות תעלה, וההסתברות
של הדבקה למשקים אחרים בגוש האירו ומחוצה לו תעלה.

□ קשה מאד לחזות מה יהיו ההשלכות (מעבר לכך שהן יהיו חמורות).

□ בוודאי תהיה תקופה של צמיחה מאד איטית או שלילית באירופה,
שתשפיע באופן משמעותי על היצוא הישראלי.

□ קשה להעריך את ההשלכות על המערכת הפיננסית האירופאית
והעולמית, ואת ההשפעה על המערכת הפיננסית הישראלית.

המשק הישראלי

מצב המשק הישראלי

ישנם סימנים לשני הכיוונים :

■ היבטים חיוביים :

- אבטלה נמוכה (5.6%)
- התחלות בניית דירות ב-12 החודשים האחרונים ברמה גבוהה
- ההשקעות צומחות מהר

■ היבטים שליליים :

- ירידה ביצוא, אבל חל פיחות של 4.7% (אפקטיבי) בחודשים האחרונים
- תקבולי המס נמוכים מהצפוי
- הצריכה צומחת באיטיות
- התמ"ג צמח בקצב שנתי של 3.4% ברביע השלישי
- ככל הנראה, המשק צומח בקצב של בערך 3-3.5% מאז הרביע השני של 2011.

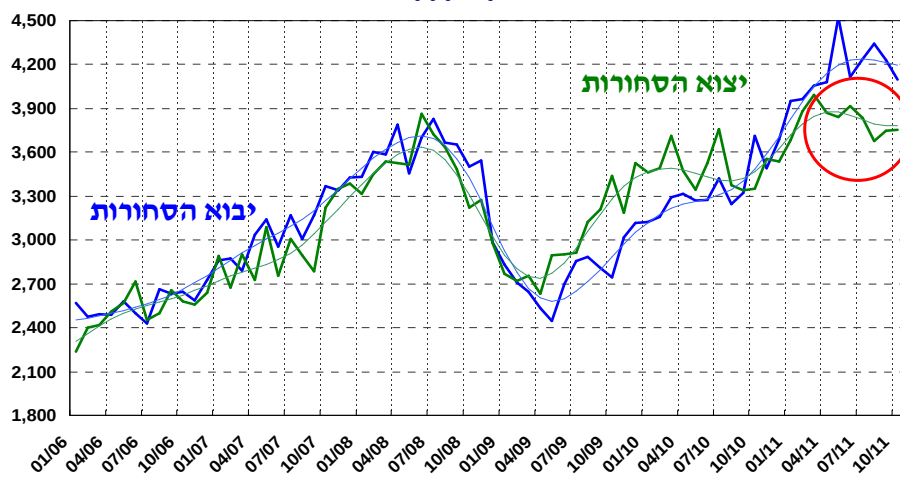
מצב המשק הישראלי

תחזיות צמיחה

■ תחזית ה-OECD ל-2012 שיצאה בסוף נובמבר היא 2.9%

■ תחזית בנק ישראל שפורסמה בסוף ספטמבר היא 3.2%

מצפים להאטה בצמיחה, וכבר רואים את אותותיה יבוא ויצוא סחורות* 2006-2011

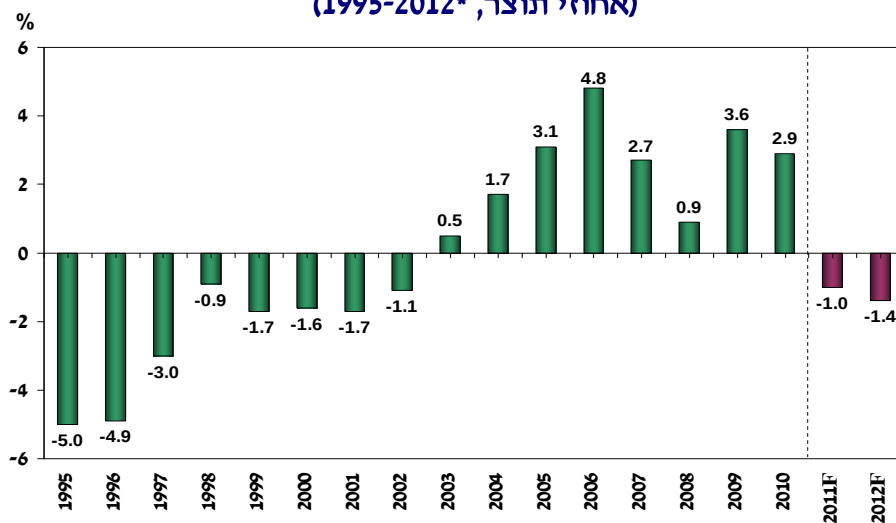

13

* נתונים חודשיים, מיליוני דולרים במונחים שוטפים. יבוא ויצוא ללא או"מ ויהלומים.

המקור: בנק ישראל

החשבון השוטף של מאזן התשלומים (אחוזי תוצר, *1995-2012)

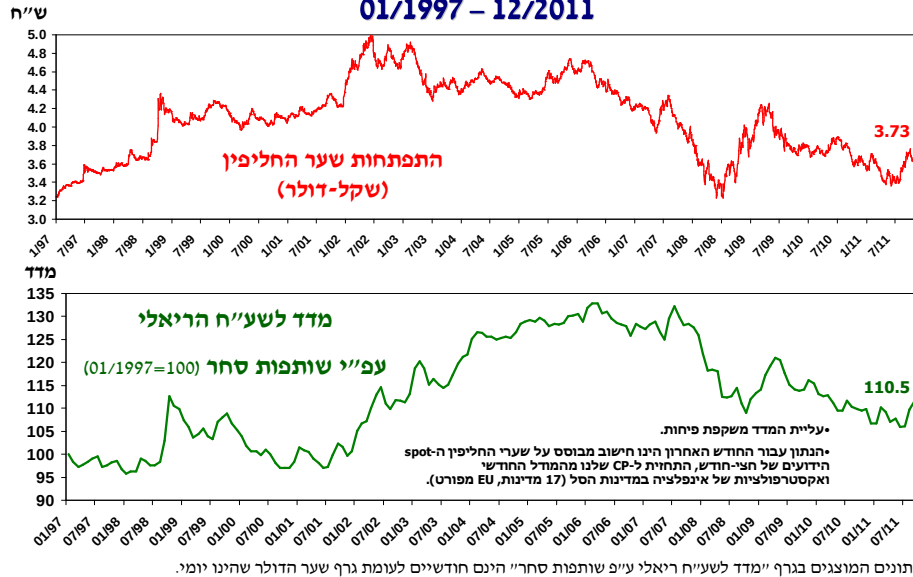

14

* תחזית בנק ישראל לשנים 2011-12

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וניבויי בנק ישראל

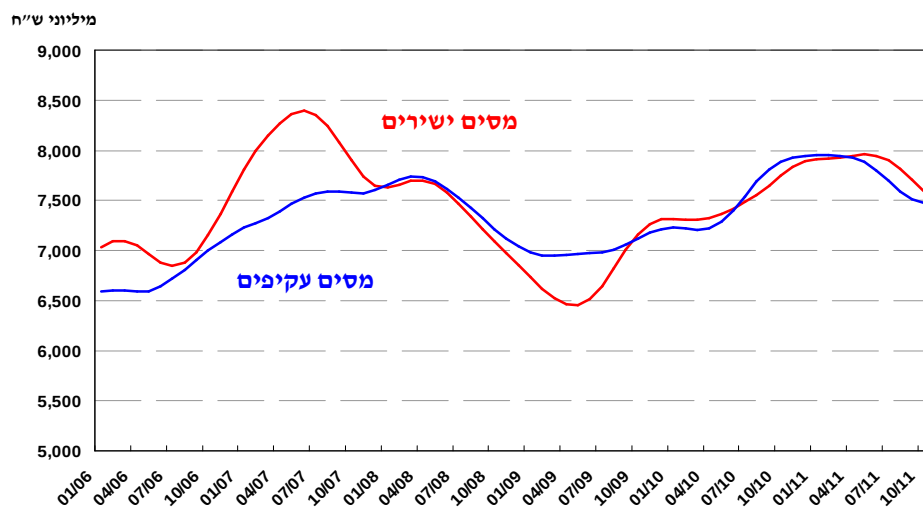
שער החליפין שקל דולר ושער החליפין הריאלי 01/1997 – 12/2011

15

מקור: בנק ישראל

תקבולי הממשלה ממסים* 2006-2011

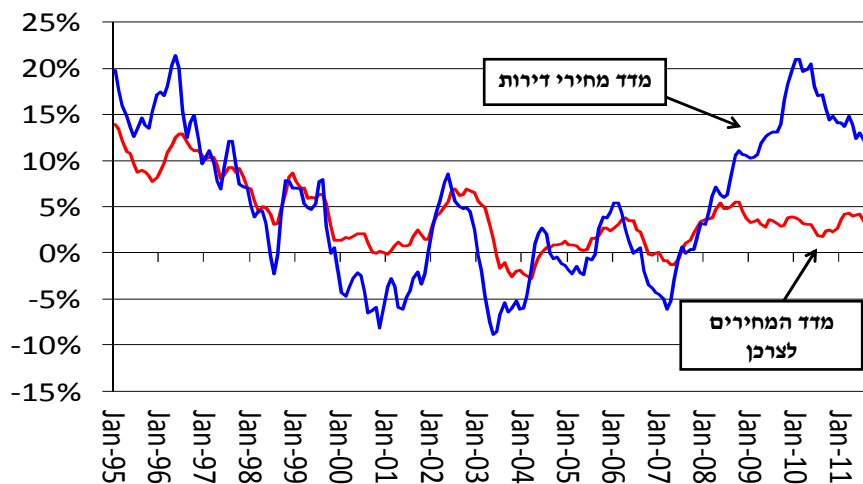
16

* תקבולי הממשלה ממסים ישירים ועקיפים מנוכי עונתיות, הכנסות חד-פעמיות ושינויי חקיקה.

המקור: בנק ישראל

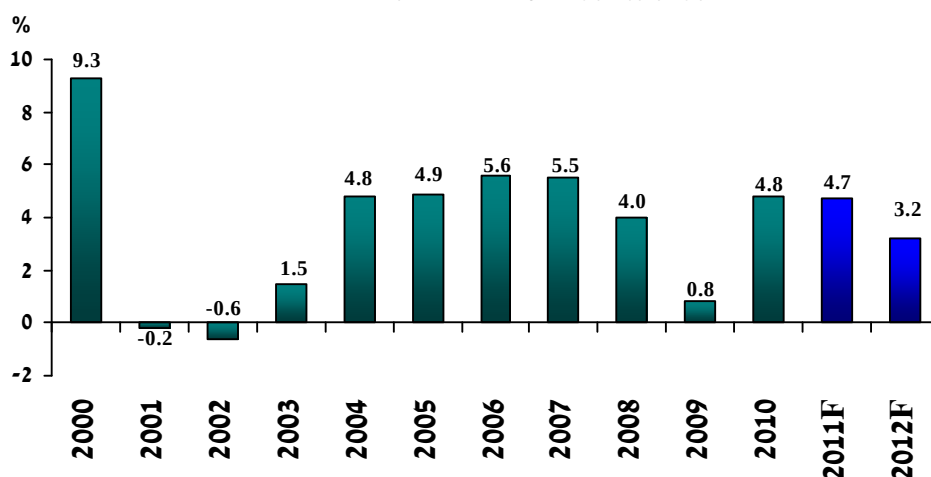
מחירי הדירות לעומת מדד המחירים לצרכן

שיעור שינוי במשך 12 החודשים הקודמים
(ינואר 1995 עד אוגוסט 2011)

מקור: בנק ישראל

שיעורי הצמיחה של התוצר המקומי ותחזיות ל-2011 ו-2012

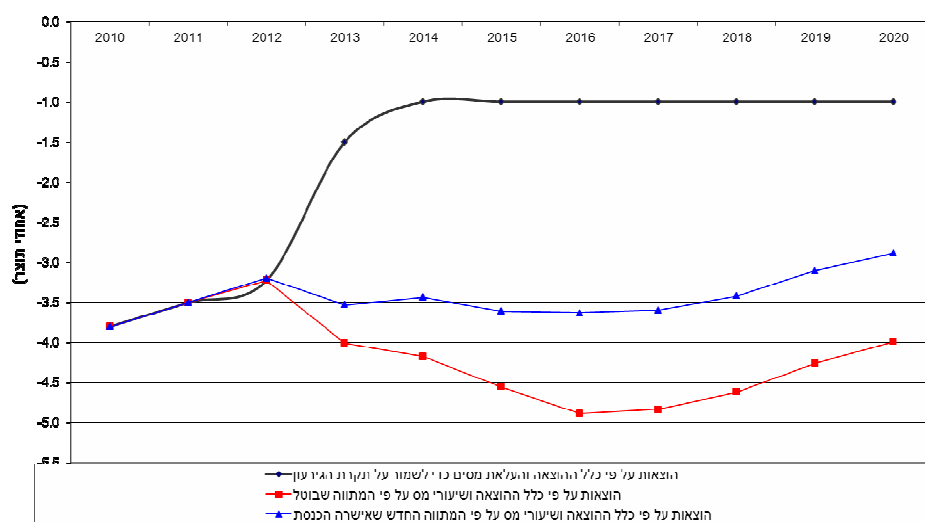

המדיניות הנדרשת

■ לחזק את האיתנות של המשק :

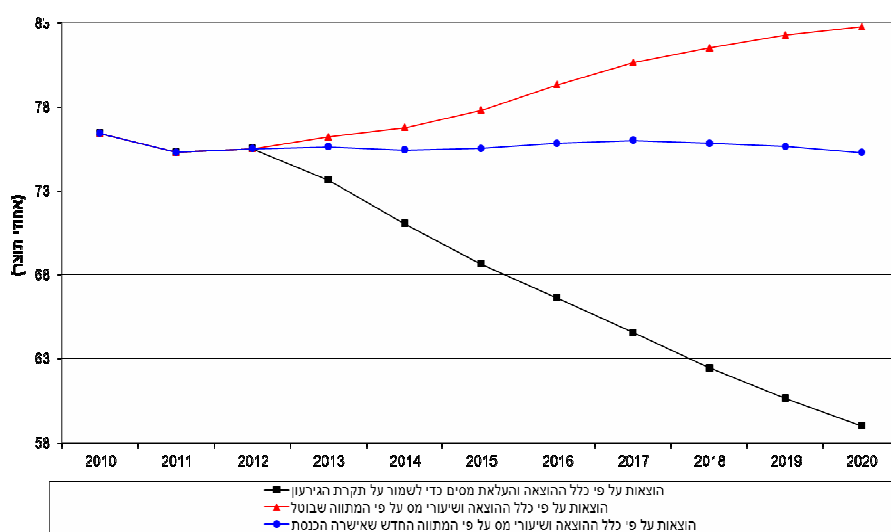
- לשמור על מסגרת התקציב.
- הגרעון ב-2011 צפוי לעמוד על 3.5% תוצר
- ביחס ל-2012 והלאה יש תרחישים שונים

הגירעון באחוזי תוצר 2010-2020

מקור: בנק ישראל

יחס חוב תוצר בתרחישים שונים 2010-2020

מקור: בנק ישראל

המדיניות הנדרשת

■ לחזק את האיתנות של המשק :

- ☐ לשמור על יציבות המערכת הפיננסית, הבנקים ומוסדות פיננסים אחרים.
- ☐ לא להיכנע לפופוליזם.
- ☐ להיות מוכנים להגיב להתפתחויות שליליות על ידי הפעלת כלי מדיניות ככל שידרשו (לקחי המשבר האחרון).

23

המדיניות הנדרשת

■ תגובות להחרפת מצב המשק כתוצאה מהתפתחויות חיצוניות :

- ☐ מדיניות מוניטארית
- ☐ תוכניות מיוחדות שהוכנו במשך המשבר האחרון (בעיקר באוצר)
- ☐ לא לעצור רפורמות ושינויים מבניים נחוצים, אך על היישום להתחשב במצב המשק.

24

